

Túrkeve Város Polgármestere
Túrkeve, Petőfi tér 1.

Az előterjesztést véleményezi:
Oktatási, ifjúsági, kulturális és sport bizottság
Ügyrendi bizottság

Előterjesztés
Túrkeve város bélyegzőinek megváltoztatására

Tisztelt Képviselő-testület!

Túrkeve város címerének múltját, történetét Botka János 1991-ben dolgozta fel és publikálta. A „Túrkeve címertörténete” című munkájában részben szemléletesen is bemutatja a város történetében a városi címer alakulását és cikkében visszatekintést enged az 1271. óta jelenlévő címertörténetére. A dolgozatból megismerjük a város címerének múltját is, melynek első ismert elemei 1713-ig nyúlnak vissza, amikor a német lovagrend számára elzálogosított nagykun kerületből összeírás történt a lakosság számára. Az összeírás hitelesítését Vasati Mihály bíró készítette el pecsétjének lenyomásával. Ezen pecséten található motívum adta az alapot a közigazgatási rendszerben a további pecsétek létrehozásához, melyek a későbbi címer alapjait teremtették meg. Ezek a címerek még német nemesi alapokon nyugodtak, a lovagrend földesúri kisebbségének hangsúlyozására. Ennek hatálya 1746-ig állt fenn és 1751-ben már az akkor jelenlévő redemptio (Jászkun 3-as kerület önmegváltása) már egy függetlenebb címer forma szerepelt pajzs alakkal és oroszlánnal. Emellett az 1746-os fennmaradt iratok között található egy megnevezés, mely így hangzik: „Túrkevei kunok köz petsétje”. A címeres pecsét használatát követően 1845-ben jött létre a ma is használt városi címer, mely kardot fogó oroszlánokkal, kék-sárga motívumokkal, nemesi címerre emlékeztető jelleggel született meg az egyébként nemességet mellőző szabad nagykun városban.

1845-ben ünnepelték a jászkun települések a visszakapott szabadságjogaik 100 éves évfordulóját. Túrkeve ezen alkalomra festette meg elsőként a pecsétjéből képzett színes címet. Kék mezőkben (jellegzetes ún. „kunkék”) természetes színű (vöröses-sárgás barna) oroszlánok, zöld mezőket átszelő folyó – nyilván a Berettyó. Ezen motívumokkal megalkotta az egyenesen álló kerek talpú pajzs első és negyedik mezejében kifelé lépő kardot tartó oroszlánok jelképezte címet. A címer oroszlánja farka bojtban végződő, mely motívum a pajzs tetejét ábrázoló oroszlánon ismétlődik. A gallér nyakában aranyláncon arany érem függ. Ezen lovagi sisak, ami fölött korona látható két oldalt sas szárnyakat idéző motívummal. A címer megfestése egyben jelképesen a város teljes önállóságának része volt, aminek köszönhetően 1872-ben rendezett tanácsú városi jogállást nyert, amihez már a címer a bélyegző mintát is adta.

Botka János dolgozata pontos levéltári dokumentumokkal és illusztrációkkal mutatja be a város címerének változását, melyben 1845. óta egyetlen érdemi változás történt, amikor 1975-ben a nemesi hagyományokat eltörölő módon csak egy kardot fogó oroszlán motívum maradt meg a kék-sárga pajzs felszínén és a kor elvárásainak megfelelően a kardot fogó oroszlán feje fölött ötágú vörös csillag volt látható. Ezt a címet 1989-ben még a rendszerváltást megelőző folyamatok során a városi tanács törölte, visszaállította az 1845. óta hatályos városcímet, azonban a város bélyegzőjén a változást nem iktatta be. Jelenleg a hagyományokat kissé sértő módon a városi címer, habár az eredeti, a bélyegzőjéről hiányzik a város címere. Ahelyett a közigazgatási szokásnak megfelelő magyar címer látható.

Jelen előterjesztésem 1. sz. mellékleteként csatolom Önöknek Botka János „Túrkeve címertörténete” című írásából a szerző városi bélyegzőket bemutató történelmi visszatekintése. Az 1845. óta hivatalos, de megközelítőleg az 1840-es évek óta alkalmazott városcímer mindenkor a város hivatalos jelképe, bélyegzőjének alapja, mintája volt. A rendszerváltást érintő években a város címerének helyreállítása megtörtént és a kommunista vörös csillaggal rendelkező, 1975-től érvényes városcímer helyett a történelmi városcímer rehabilitációja megvalósult. A bélyegző azonban ezt a rehabilitációt nem élhette meg és azóta is egy kissé jellegtelen, a magyar közigazgatásra általánosan jellemző magyar címer található a bélyegzőkön.

Jelen előterjesztésemben javaslom, hogy az 1902-es hivatalos címet kapja vissza a város és újból a városi címer jelképezze bélyegzőinken a városunk közigazgatásának hivatalos jelenlétét.

Az SzMSz 1. § (5) bekezdése szerint az önkormányzat jelképei: a címer, a zászló, a pecsét. A jelképek leírásáról és használatának rendjéről a képviselő-testület külön önkormányzati rendeletet alkot. Ez a rendelet a Túrkeve város jelképeinek használatáról szóló 10/2013.(V.1.) sz. rendelete.

A rendelet 1. §-a a következőket tartalmazza:

„1. § (1) Az önkormányzat jelképei: a címer, a zászló, a pecsét.

(2) Az önkormányzat címere: négy negyedre osztott pajzs, melynek első és negyedik kék negyedében arany koronás ágaskodó, kétfarkú arany oroszlán, jobbjában kivont egyenes kardot villogtat, míg a második és harmadik két negyedet ezüst folyó balról jobbra harántosan szeli által. A sisak dísz: két sasszárny között kiemelkedő koronás arany oroszlán, jobbjában egyenes kardot villogtatva, sisaktartó jobbról: kék arany, balról: vörös ezüst.

(3) Az önkormányzat zászlaja: téglalap alakú, búzakék színű mezőben hosszirányban a város címere látható.

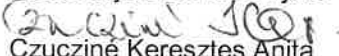
(4) Túrkeve Város díszpecsétje: kör alakú, amelyben a város címerét „Túrkeve Város Képviselő-testülete” felirat övezi.”

Kérem előterjesztésem támogatását!

Túrkeve, 2023. május 24.

Sallai Róbert Benedek
polgármester

Az előterjesztés törvényes:

Czucziné Keresztes Anita
jegyző

10/2023.(V.31.) sz. önkormányzati rendeleti javaslat

Túrkeve Város jelképeinek használatáról szóló 10/2016.(V.1.) önkormányzati rendelet módosításáról

Túrkeve Város Önkormányzata Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés i) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva az alábbi rendeletet alkotja:

1. § A rendelet 1. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. § (1) Az önkormányzat jelképei: a címer, a zászló, a pecsét.

(2) Az önkormányzat címere: kék mezőkben („kunkék”) természetes színű (vöröses-sárgás barna) oroszlánok, zöld mezőket átszelő folyó. Az egyenesen álló kerek talpú pajzs első és negyedik mezejében kifelé lépő kardot tartó oroszlánok vannak. A címer oroszlánja farka bojtban végződő, mely motívum a pajzs tetejét ábrázoló oroszlánon ismétlődik. A gallér nyakában aranyláncon arany érem függ. Ezen lovagi sisak, ami fölött korona látható két oldalt sas szárnyakat idéző motívummal.

(3) Az önkormányzat zászlaja: téglalap alakú, búzakék színű mezőben hosszirányban a város címere látható.

(4) Túrkeve Város pecsétje: kör alakú, amelyben a város címerét „Jász-Nagykun Szolnok Vármegye Túrkeve” felirat övezi.”

2. § Ez a rendelet 2023. június 1. napján lép hatályba és 2023. június 2-án hatályát veszti.

Sallai Róbert Benedek
polgármester

Czucziné Keresztes Anita
jegyző